

טלפון רב קווי
1599-500-404

• משרד
• בית הוראה
• ארגון בני ישיבות
• הודעות כלליות
• האזנה לשיעורים
• שידור חי
מחיר שיחה רגילה

טבת ה'תשפ"ו ב'של"ז לשטרות

עלון מספר 103

פעולת צדיק

ע"ש מהרי"ץ זצוק"ל - גאון רבני תימן ותפארתם

בראשות מרן הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א

לק"י

העלון יוצא לאור לעילוי נשמת האשה
אסתר בת נסים ע"ה

חיזוק בענייני תפילה, ושהצלחה בלימוד התורה תלויה בתפילה

לצערינו, הרבה אנשים מזלזלים בתפילה. ישנם אנשים שמחפשים להתפלל בשטיבלך, רוצים להתפלל עשרים דקות, חצי שעה לגמור את התפילה:

באחרונים כתוב שהזמירות הם חצי שעה, מובא במג"א ובכל האחרונים, וזה לא התיימנים שאומרים ביחד, ואצלינו אומרים אותם רבע שעה ואנשים טוענים שאנחנו מאריכים. אנשים מחפשים להתפלל למחצה לשליש ולרביע. מזלזלים בתפילה. מה שיותר מהר. או שהם רוצים שישלמו להם כסף בכדי שיבואו להתפלל:

פעם היו צריכים לשלם לכהן, כדי שיבוא לברך ברכת כהנים. ברוך ה' שהוא מברך ברכת המזון בבית בלי תשלום. אלא שלצערינו, אלו דברים שלא שערם אבותינו, אנשים בורחים מהתפילה. ממי אתה בורח? מהקב"ה? זה מראה ח"ו שלצערינו האמונה חלשה ורפויה, שאנו לא מתבוננים ולא מתעמקים. יש לך זמן לדבר עם הקב"ה ביישוב הדעת, מה אתה ממחר, ועל מה? אתה לא חייב להגיד הכל, יותר טוב שתדלג איזה מזמור אחד, תגיד מה שחובה כמו שצריך, לא העיקר לבלוע את מה שכתוב בסידור. גם בני תורה צריכים לדעת, לא שייך להצליח בלימוד התורה, אם התפילה לא טובה. כך כתב במפורש בעל יערות דבש. הא בהא תליא. גם אם נראה שהוא מצליח, זו לא תורת אמת, זה מן השפה ולחוץ ומי יודע מה יהיה בסופו. כדי להצליח בלימוד התורה, גדולי תורה אמיתיים היו גדולים גם בתפילה. אין גדול בתורה, ובתפילה הוא יעשה בדיעבד:

מעובד מתוך דרשת יומא דהילולא ה-207
דמהרי"ץ התשע"ב

התבוננות מביאה להתלהבות בעבודת ה' והרמוז מביצת בת היענה

ידוע שחימום ביצת היענה נעשה על ידי הסתכלות בעין, לא ככל העופות שמחממים את הביצה על ידי דגירה, אצל היענה החימום נעשה על ידי ההסתכלות. יוצא ממנה אד, שלא נראה בעיניים הרגילות, ואד זה מחמם את הביצה וכך היא בוקעת ויוצא אפרוח. לכן נהגו לשים ביצה זו בבית הכנסת, לומר לנו שאדם צריך להתפלל בהתלהבות, כמו ביצה זו שנבקעת ע"י החום. כי לכאורה אדם שמתפלל, ממה הוא יתלהב? הרי כל יום הוא אומר את אותה תפילה. אבל צריך לדעת שיש עניין גדול שאדם יהיה בהתלהבות בתפילה. התפילה היא 'כרום זלות לבני אדם', אלו דברים העומדים ברומו של עולם ואנשים מזלזלים בהם:

בעל היערות דבש אומר, שהצלחת האדם בלימוד התורה תלויה בתפילתו. אם הוא מתפלל טוב, הלימוד שלו יותר טוב, הוא מצליח לרדת לעומקם של הדברים. כמו כן, אם רוצים לראות את היראת שמים של האדם, ניתן לראות זאת בד"כ בתפילתו. אומרים בשם הסטייפלר זצ"ל, שמישהו שאל אותו על שידוך, מה צריך לברר על הבחור? אמר לו, צריך לברר אם הבחור ירא שמים. שאל, ואיך אדע אם הבחור ירא שמים? אמר לו הסטייפלר, תראה איך שהוא מתפלל, איך הוא עומד בתפילה, האם הוא קשור לריבונו של עולם או שהוא חולם:

ואכן, עניין ההתלהבות בתפילה מובא בהרבה ספרים. מהרי"ץ כתב זאת בנוסח המהולל, שנוסח זה 'בא לעורר את האדם ולהלהיבו', אולם הדבר מובא בהרבה ספרים. השל"ה מדבר על כך, וגם ספר יסוד ושורש העבודה מדבר על כך אולי עשרות פעמים. גם בספרי החסידים, כגון ספר מאור ושמש, שאצלם נושא זה הוא עוד יותר מורחב, ואפילו בספרי הראשונים שהיו לפניו. גם החיד"א כותב זאת בספריו, כמה חשובה תפילה בהתלהבות, כשאדם מתפלל בשלהבת אש קודש. בעל יסוד ושורש העבודה, מדבר בכל תפילה על הצורך להתפלל בשמחה גדולה ובהתלהבות עצומה. הוא דוקא היה ליטאי, והיה משתמש בספר חמדת ימים, אבל כמובן שהוא כלי שני שלו. הוא כותב בנשמת כל חי (פרק שמיני), אולי אנו צריכים לשים לב לזאת בכל פעם כשאומרים נשמת, ובודאי ראוי להלהיב לב האדם כאש אוכלת, לדבר התיבות בכח גדול ועצום, ולהכניס שמחה לאיש במענה פיו בדברים האלה, שמחה עצומה מאוד באלהותו יתברך שמו ויתעלה כ"כ, עד הגיעו קרוב להתפשטות הגשמיות. מספרים עליו, שפעם היה חורף קפוא שם בליטא, והגיע לבית המדרש אדם שקפא בקור. הכניסו אותו לבית המדרש, אבל לא ידעו איך לטפל בו. התחילו לחשוב, איך נחמם את אותו אדם? אמר להם בעל יסוד ושורש העבודה, מה הבעיה? תגידו לו שיאמר נשמת כל חי, ויצא לו הקיפאון. כי כשאדם מתפלל ומתבונן במלים של התפילה, הוא מתעורר. ואם קשה לו לבד, הוא יכול לעיין בפירושים או לחשוב איזה פירוש חדש שלא שם לב אליו, כי את ההתלהבות והחום משיגים על ידי הסתכלות והתבוננות. זה מה שלומדים מהביצה של בת היענה, וכמו שע"י התחממות הביצה מתבקעים אפרוחים, כך תפילה זו תעלה ותבקע שערי שמים:

מעובד מתוך שערי יצחק מוצש"ק פינחס התשע"ה

שואל ומשיב

תשובה: המנהג הזה הוא רק בחלק מארצות הספרדים (עיין כתר שם טוב חלק ג' פסח דף ש"נ ועלי הדס דף ש"ס) ולא בכולן. קל וחומר אצלנו התימנים שאין לו זכר כלל, ולא ראיתי לזה טעם המתיישב על הדעת. ובתשובה אחרת הארכת ביס"ד:

עמידה בעת אמירת בריך שמיא במקום שהציבור יושבים אז

רבים שואלים כיון שמהרי"ץ כתב בעץ חיים חלק א' דף ס"ג ע"ב לעמוד בעת אמירת בריך שמיא, כדת מה לעשות במקום שהציבור יושבים אז, והוא רוצה לעמוד, האם יש בזה חסרון דרך ארץ מצד לא יעמוד בין היושבים, ולא ישב בין העומדים:

ונראה שיעמוד ואין בזה קפידא, דנדון דידן שאני מעמידות של שאר זמנים, כיון שקודם קריאת ספר תורה הוא זמן ביניים, שעומדים בהוצאתו ויושבים בעת קריאתו, לכן אין ניכר כל-כך שינוי מהקהל כיון שהוא רק ממשיך לעמוד, ובלאו הכי יש שעדיין עומדים אז בלא סיבה מיוחדת, או הולכים:

נעימת קריאת פרשת העקידה

שאלה: לימדוני אבי זצ"ל ומו"ר, כי נעימת קריאת פרשת העקידה היא כנעימת קריאת התורה. ובכל עת שאני שומע שציבור המתפללים קוראים את העקידה כנעימת קריאת הנביאים, אזני צורמות ואיני מרגיש בנוח. וכשאני מעיר את אזנם, אומרים ככה אנו נוהגים. ילמדנו רבינו כיצד ננהג. ובשם ה' נעשה ונצליח:

תשובה: המנהג לאמרה כנעימת קריאת התורה, רק מקצרים הסלסול, וכמו בכל כי האי גוונא. לא שמעתי מי שקורא זאת כנעימת הנביאים, ובודאי זה שיבוש. ודברי חכמים בנחת, נשמעים. וכן הפסוקים שלאחר מכן בפסקת רבנו של-עולם, ורק מפסוק י"י חננו וגו' ואילך, אומרים כנעימת הנביאים. כל דבר כפי מקורו ושרשו:

אגב המנהג המקובל שמדקדקים בכל ההפסקות, ר"ל גם פשטות וטפחות אתנחות וזרקא, וכדומה. ובזמן האחרון אני שומע שטועים בזה, והוא מחוסר בקיאות ודקדוק, וראוי לעוררם וללמדם:

הפרשת מעשר כספים מכרטיס זיכוי שמקבלים בחנם וכדומה

שאלה: האם צריך להפריש מעשר כספים מכרטיס זיכוי שמקבל אדם כשי ממקום עבודתו, או ממשרד הפנים. וכן המקבל מאחד מבני משפחתו את כרטיס האשראי שלו כדי לערוך בו קניות על חשבון בעל הכרטיס, האם צריך להפריש מעשר כספים:

תשובה: צריך להפריש, כיון שזה נחשב כסף:

כשקוראים ההלל בקירוי, וסיים תפילתו אחרי שהתחילו ההלל

שאלה: בימים שקוראים בהם את ההלל בקירוי, מה יעשה אדם המאריך בתפילה ומסיים אחרי שכבר התחיל שליח ציבור לקרוא את ההלל:

תשובה: יתחיל לבד, וכשיגיע למקום שהם אומרים יקשיב לשליח ציבור ויענה עמם הללויה. הכי מסתבר לענ"ד:

הפעלת מזגן בשבת (על ידי שעון) ובשביעית, כשצינור המים הולך לעציץ

שאלה: האם מותר להפעיל מזגן בשבת (על ידי שעון שבת) ובשנת שמיטה, כאשר הצינור המוציא מים מהמזגן, הולך לעציץ של שכנים הגרים בקומה למטה, והם רוצים בכך:

תשובה: מותר בשניהם:

תשובות מרן הגאון שליט"א מתוך שו"ת ויען יצחק

ברכה משבע ברכות בחופה על ידי מחלל שבת

שאלה: נשאלתי בדין ברכה משבע ברכות בחופה על ידי מחלל שבת, האם בדיעבד עלתה הברכה. ומה הדין בדתיים שרוצים לכבד בברכה אדם חילוני מפני כבודו, האם יש מקום להקל בזה:

תשובה: עלתה, אם יתכן שהוא תינוק שנשבה. ולכתחילה בודאי אין לכבדו זולת בשעת הדחוק אם אינו מחללה בעבודת קרקע, או לא יחלל בפני אדם גדול, או יעדיף לנסוע ברחוב שאין שם בית כנסת, או עושה קידוש או מתפלל, שיש אומרים דבאופנים אלה אין לו דין מחלל שבת בפרהסיא. וראוי לשים לב שבשבע ברכות שאומרים לאחר ברכת המזון באולם, יאמר ברכה זו אדם כשר, לצאת מחשש כלה בלא ברכה שאסורה לבעלה כנדה:

ברכת פרי שיש בו סוכרים רבים ונעשה כסוכריה

שאלה: כיום יש פירות יבשים רבים (כגון אננס, דובדבן וכדומה) שיש בהם סוכרים רבים, וטעם הפרי אינו ניכר כל כך ונעשה כסוכריה. ולכן יש מי שכתב לברך עליהם ברכת שהכל נהיה בדברו, מחמת הספק. אולם יש אומרים לברך עליהם בכל זאת ברכת הפרי, כי צורתו לא נשתנתה, ורובו הוא הפרי ולא הסוכר. מה הכרעת כת"ר בשאלה זו:

תשובה: נשאת ברכת הפרי:

האם מותר לאשה לנהוג ברכב

שאלה: אני נשואה, אמא לחמשה קטנים, ברוך ה'. תמיד היינו שומרי תורה ומצוות, ולפני שלוש וחצי שנים זכינו להצטרף לציבור החרדי. עברנו דירה למקום חרדי, והעברנו את הילדים למוסדות חינוך חרדים. בצעירותי עשיתי רישיון נהיגה. לפני שנה עברתי תאונת דרכים, ומאז אני לא נוהגת, משתי סיבות. א', הרכב שלנו נהרס. ב', אני מפחדת לנהוג:

בלי קשר לתאונה, לפני שנה ומשהו התחלתי לשמוע שיעורים באחד מקווי הצניעות הטלפוניים, וברוך ה' התחזקתי מאד בצניעות, בלבוש בדיבור ובהליכות. כעת אני מתלבטת האם לחזור לנהיגה. מצד מה שמקובל בציבור החרדי, הרי יש כאן נשים עם רישיון, אבל במשפחות השמרניות זה לא מקובל. מצד צניעות, הרי נשים הנוהגות אינן צריכות להשתמש בתחבורה הציבורית, ששם לפעמים יש דוחק וערבוביא. אם אסור לנהוג משום כלי גבר, אזי אסור אפילו באופן חד פעמי. אך אם זה מותר רק לא ראוי, אולי עדיף לנהוג מדי פעם (למשל בנסיעות לשבת להורים, כדי לא להידחק בתחבורה ציבורית). לאור כל האמור לעיל, רציתי לדעת מה הרב אומר:

תשובה: יתכן להתיר את הדבר בשיקול דעת לשם שמים לפי הצורך, ובפרט שנודע לי כי בעוה"ר דוקא בערים החרדיות כגון בני ברק וירושלם עיקר"ת וכו' המצב גרוע יותר מבחינת הדוחק והערבוביא באוטובוסים, כי פחות מצוי שם רכבים פרטיים, ואין תדירות מספיקה בתחבורה הציבורית. ואני תמיה מדוע ראשי הציבור אינם פועלים לתיקון העניין:

על כל פנים לעת עתה מוצדק לפעמים שנשים תנהגנה מדי פעם, והכל לפי העניין:

הנחת היד על ראש הילד בשעת ברכת כהנים

שאלה: מה המקור למה שנוהגים שההורים מניחים ידיהם על ראשי הקטנים ומכסים את פניהם בטלית בעת ברכת כהנים. ובפשטות טעם הכיסוי הוא כדי לחנך את הילדים שלא יסתכלו על פני הכהנים, אבל יש לעיין מה טעם הנחת הידים:

חשיבות עניין שלום בית בין איש לאשתו

אינני רוצה לדבר לפרטי פרטים, אבל בכל אופן ישנו דבר חשוב, שהרבה אנשים לא שמים לב אליו, והוא מה שחז"ל אומרים, שמותר לאדם להחניף לאשתו. דהיינו, למרות שחניפות אסורה, אבל לאשתו מותר להחניף. משום שלום ביתו. ואפילו ברב ותלמיד, שהתלמיד צריך להחניף לרבו, כי כך הרב יתייחס אליו יותר, כפי שמפורש במאמר חז"ל שהבאנו בש"ע המקוצר הלכות שמירת הלשון בחלק יו"ד (סי' קמ"א הערה י"ט):

אבל ישנו דבר נוסף שכתוב בספר הזוה"ק (בראשית דף מ"ט ע"ב), **צריך לומר לה דברים נעימים, לעורר את האהבה עד שתחפץ. לשבח אותה, שאין כמותה בנמצא.** אין כמוה בעולם. **כעין מה שנאמר, רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלן** (משלי ל"א, כ"ט). כי לאשה מאד חשוב, איך בעלה מתייחס אליה, בכל מלה והערכה, כל התייחסות שוה עולם ומלואו. הגברים אינם חושבים ולא מבינים את העניין, אבל מי שיתבונן בדבר, יגיע למסקנא הזאת. כפי ששמעתי שאנשים מומחים בשלום בית האומרים, כי **כל אשה צריכה חמש מחמאות בכל יום.** אפילו יכול להיות שזה המינימום, לפחות חמש מחמאות. פירוש, שעל כל דבר ודבר שהיא עושה, היא צריכה שבעלה יתייחס אליה ויכבדה. לדוגמא, שיגיד לה 'כמה טוב האוכל שעשית'. וכך על כל פרט ופרט. ומי שלא מאמין, שינסה זאת, ויראה שזהו 'עולם אחר'.

כיון שלפעמים קורות טעיות, שהבעל פוגע באשתו. א"כ, מה צריך לעשות? **אם חטא בכך וכיוצא ב, יכול לתקן הדבר, ימהר להכניע את גאותו בלב נכנע ואמיתי יפייסנה ויבקש סליחה ממנה** (שם בש"ע המקוצר הערה י"ז). אולי ישנם גברים החושבים, שלא מתאים לעשות כך. הם אומרים, 'אני אלך ואבקש ממנה סליחה'!.

לכן, ברצוני לספר על הגאון הרב שלום יצחק הלוי זצ"ל, מחבר ספר 'דברי שלום' ושו"ת 'דברי חכמים', שהיכרתי אותו בירושלם עיקו"ת כמה פעמים בסוף ימיו. הוא היה ת"ח, גאון צדיק ועניו. פעם אחת באתי לביתו, עדיין הייתי בחור בישיבת קול תורה, וישבתי עמו בזמן שהוא היה לומד בספר. אני הייתי שואל אותו שאלות, הוא ענה לי, ומיד חזר לספר. כזאת התמדה. זקן צדיק שהיה יותר מגיל שמונים שנה. בכל אופן, לפני כן הוא היה רב העדה בת"א, לפני שחזר לירושלם הוא היה דיין בת"א, ובבית הדין בד"כ גמרו את העבודה בשעה אחת בצהרים, והלכו מיד הביתה:

יום אחד, באמצע שהיה בבית דין, קראו לו לכותל המערבי להתפלל על יהודי אחד שהיה ממש בסכנת נפשות. אירגנו תפילה, והיה צריך בשביל כך כנראה עשרה אנשים. דא עקא, שבימים ההם לא היה טלפון, להודיע דברים כאלה. לכן הוא הלך בדחיפות רבה, ומיד אח"כ חזר והגיע לביתו בשעה שלוש. באותו הזמן, אשתו חיכתה וחיכתה, עד שהגיע בסופו של דבר. כשהוא חזר הביתה, ראה את אשתו יושבת אבלה וחפוית ראש, רח"ל. היא ממש נבהלה, מי יודע מה קרה לו? אתם יודעים, אשה במצבים כאלה, חושבת על הכי גרוע, שהנה תקף וכו', איזה בשורה רעה יגידו לה, רח"ל. כשהיא ראתה אותו, אמרה לו, 'מה עשית לי?' 'איפה היית?' והוא אומר לה, 'תשמעי, קראו לי, ולא יכלתי...'. וכו'. כל מה שאמר לה, לא עזר. אמרה לו, 'ממש כבר לא ידעתי איפה אני...'. ואז הוא ניגש ואמר לה, 'אני מבקש סליחה', ורק בכך היא נרגעה. למרות שהוא ניסה כ"כ להצטדק ולהסביר בשכל, שלא היתה לו ברירה, הכריחו אותו ולקחו אותו עם הרכב, ולא היתה

כתוב בגמ' מסכת בבא מציעא (פ"ז ע"א), על הפסוק **וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אִיָּה שָׂרָה אִשְׁתְּךָ, וַיֹּאמֶר הִנֵּה בָאֵהָל (בראשית י"ח, ט'), להודיע ששרה אמנו צנועה היתה. א"ר יהודה אמר רב ואיתימא רבי יצחק, יודעים היו מלאכי השרת ששרה אמנו באהל היתה, אלא מאי 'באהל'? מה הם שואלים? הרי הם ידעו? כדי לחבבה על בעלה. רבי יוסי ברבי חנינא אמר, כדי לשגר לה כוס של ברכה:**

במאמר זה, דנו הרבה המפרשים, וברצוני לעמוד על נקודה אחת נוספת, כי לא ראיתי שהעירו עליה. מהו שורש העניין של 'לחבבה על בעלה'? מלאכי השרת, קדושי עליון באים אל אברהם אבינו, ויש להם עוד מטרה, לחבב את אשתו עליו. הרי אברהם אבינו, אבי עם ישראל, הוא עמוד החסד, וכי יש לו בעיני שצריך לחבב את אשתו עליו? שיתחשב בה ויכבדה ויעריך אותה? אלו דברים נשגבים מבינתנו, שאיננו חושבים עליהם:

בודאי שיש כאן דברים גבוהים ונסתרים, כל עניין 'שלום בית' הוא דבר חשוב מצד עצמו, גם בעוה"ז, אבל כנראה ישנם גם דברים עליונים, שאפילו מלאכי השרת צריכים לחשוב על כך. דהיינו, כשיש שלום למטה, יש גם שלום למעלה:

אמנם לא צריכים להגיע להסבר הנ"ל, אלא בס"ד אפשר לבאר, גם מבלעדי זאת ובנוסף על כך, שבד"כ בעל אשר חי עם אשתו, לפעמים אינם מחשיבים כ"כ האחד את השני. שמעתי בשם אחד מגדולי הרבנים שאמר, שישנם אנשים מאד חשובים, שנשותיהם אינן מעריכות אותם, כיון שהן רואות את בעליהן עם פיגמה. הוא יכול להיות צדיק גדול וחשוב וגאון, אבל היא רואה אותה גם במצבים לא הכי מכובדים, לכן יורד ערכו בעיניה. מצד שני, גם האיש כלפי אשתו, למרות שהיא כ"כ טובה וחכמה, ועושה כ"כ הרבה דברים, אבל הקשר ביניהם נידוש במשך הזמן. אברהם אבינו כבר היה בגיל מאה, ואשתו בגיל תשעים. אמנם איננו מבינים כלל את דרגתו של אאע"ה, אנו לא מגיעים לציפני רגליו. וגם שרה אמנו, כידוע שהיתה סוכה ברוה"ק. א"כ, מהו העניין 'שיחבב אותה עליו'? כנראה אלו דברים, שההרגל עושה את שלו, ועלינו לדעת זאת. למרות שהוא האדם השלם והגדול ביותר, אבל מתרגלים אחד לשני, אפילו מלאכים קדושי עליון, משתדלים בעניין הזה, ואפילו את אאע"ה צריך לעורר את הנושא הזה, כמש"כ 'אם תעירו ואם תעוררו'. ועלינו לחזק עניין זה ולחשוב עליו:

בשלחן ערוך המקוצר, בחלק שעדיין לא יצא לאור, בהלכות שלום בית כתבתי כך, **האיש מצווה לכבד את אשתו יותר מגופו, ולאהוב אותה כגופו. ואם יש לו ממון, ירבה להיטיב לה כפי ממונו.** כפי שידוע מאמר חז"ל (יבמות ס"ב:), **האובב את אשתו כגופו, והמכבדה יותר מגופו וכו', עליו הכתוב אומר, וַיִּדְעַתְּ כִּי שְׁלוֹם אָהְלָךְ (איוב ה', כ"ד).** והמשמעות היא, **שדרך הנהגתו איתה, וצורת הדיבור, וכל שאר הדברים, יהיו בכבוד גדול יותר מעצמו.** כגון שנאמר (שמואל א', ה') **וּלְחַנָּה יִתֵּן מְנָה אֶת אֶפְסָם, ותרגומו, וְלְחַנָּה יִהְיֶה חוֹלֵק חֵד בְּחִיר.** דהיינו, שנותן לה מנה מכובדת וחשובה יותר ממה שהוא נותן לעצמו. וכפי שראיתי בספר שבט מוסר (פרק ט"ז סעיף צ"ד) שכותב, **והוי זהיר לתת ממבחר המאכל בפי אשתך. לדאוג לתת לה את האוכל הכי משובח. כדי שתהיה כל דעתה עליך, ותגדל בניך בחיבה, ותדריכם לתורה למלא רצונך.** כך נראה לי בס"ד הפשוט. אבל מהרש"א מפרש קצת אחרת (ביבמות דף ס"ב ע"ב), **מכבדה יותר מגופו, דהיינו להלבישה בגדים מכובדים יותר ממנו וכו'.**

המשך המאמר בעמוד הבא

תתעלם'. ואם ישנן נשים שלצערנו בעוה"ר נאלצות לצאת החוצה לצורך פרנסת הבית, אם היא עוזרת לו בפרנסה, גם הוא צריך לעזור לה בעניינים המוטלים עליה:

לכן אל תתפלאו, ואפשר לראות זאת אצל האשכנזים. מי היה מאמין שבעל האגרות משה זצ"ל, כשהיה קם מוקדם בבוקר וראה שישנם כלים בכיור, הוא היה שוטף אותם. הגר"מ פיינשטיין, בעל אגרות משה, ששמו יוצא מסוף העולם ועד סופו. וכמו כן הסטייפלר זצ"ל, בעל קהילות יעקב, שהיה פעם באסיפת רבנים בירושלם, ואח"כ יצא מירושלם ונסע בחזרה לב"ב, הוא ביקש מהנהג שיחזור בחזרה לירושלם, והלך ונכנס לחנות וקנה מתנה. שאלוהו על פשר הדבר, והוא ענה, 'רציתי לקנות מתנה לרבנית, כדי שתדע שאפילו שאני בירושלם אני חושב עליה'. צריך לדעת, גדולי עולם כך התנהגו. אשה מצפה למתנה ולהפתעה מבעלה, מצפה ליחס ולמלה טובה, וצריכים לדעת שהדבר חשוב מאד. ובמצבים כאלה, הבית משתנה לאין ערוך. זהו הפירוש, 'לחבבה על בעלה':

כדאי להביא את דברי החזון איש באיגרתו, שמסביר כיצד ישמח אדם את אשתו. הרי יש בתוה"ק מצות 'ושמח את אשתו אשר לקח', טבע האשה להתענג על חנה בעיני בעלה, ואליו עיניה נשואות. עליו להשתדל להראות אהבה וקירוב, בריבוי שיחה וריצוי. מה שאחז"ל במסכת אבות, אל תרבה שיחה עם האשה, אין מדובר כשהיא צריכה ריצוי. ק"ו לחתן בשנה הראשונה. זהו תורף דבריו. מובא בספר לדעת בארץ דרכך, שבזמנינו נשים גם אחרי שנה ראשונה, צריכות ריצוי כל הזמן, בכל אופן רובן ככולן, (ש"ע המקוצר שם הערה י"ד). אלו דברים שצריך לשננם ולקיימם:

מעובד מתוך שערי יצחק - שיעורו של מרן שליט"א
וירא התשע"ד

אפשרות לבוא ולהודיע בבית. תדעו לכם, רק באופן הזה. אתם יודעים, היא העריכה אותו כ"כ, שכאשר הוא נפטר היא אמרה, 'הוא מא כְּנֶשׁ רַגָּאֵל, הוא כָּאֵן מֵלֶאך', דהיינו 'הוא לא היה איש רגיל, הוא היה מלאך':

בהמשך בשע"ה (הלכות שלום בית סעי' ד') כתבתי כך, **צריך הבעל להיזהר מאד שלא לבייש את אשתו, ושלא לצערה אפילו בדברים, כי דמעתה מצויה. וכמש"כ לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו, שאין הברכה מצויה בתוך ביתו של אדם, אלא בשביל אשתו.** ישנם גברים החושבים, כי הכל בסדר, אבל אינם יודעים שהנשים שלהם בוכות שלא בפניהם. בוכות מאד. וכבר אחז"ל שהאשה דמעתה מצויה. וזה חמור מאד:

דרך אגב, ישנו הבדל בין הדור שלנו, לדורות שעברו. מי שמכיר את הנשים בדור שעבר, לא היה מצוי שהאשה ביקשה מבעלה לעזור לה להלביש את הילדים או לשטוף כלים וכדומה. לעומת זאת, **מצוי בזמנינו, שהנשים מבקשות מבעליהן שיעזרו להן בענייני הבית, ואפילו בהלבשת הילדים ובשטיפת כלים וכיוצא בהן, ולבני הדור הישן דרישה זאת נשמעת תמוהה מאד.** הם אינם מבינים, מה? הוא צריך לעזור לה? היא תסתדר לבד עם הילדים. אכן פעם זה היה נכון, אבל ישנו הבדל פשוט מאד, בין הדור שגדל בתימן, לבין הדור של ימינו. בתימן, גרו בבית כל המשפחה המורחבת, אפילו שלשה דורות, גרו בכמה קומות. כל האחים היו בבית אחד, וכל הנשים היו כולן גיסות, לכן היו הרבה נשים בבית, וכולן באותו בניין עצמו, עזרו אחת לשנייה ביחד עם הסבתא, ממילא הגברים בכלל לא התעסקו בטיפול בילדים ולשטוף כלים. הם היו תמיד בחוץ, והנשים היו בבית בלבד. **אבל היום, בעל ואשתו לבד.** ובגלל כל השכלולים של החיים, ישנו לחץ גדול, והיא אינה יכולה לעמוד בעומס, 'מאין יבוא עזרי', רק בעלה יכול לעזור לה. **על כן מצוה גדולה לבעלה לסייעה, וחסד גדול הוא עושה.** 'מבשרך אל

...ברכי נפשי את ה' וכל קרבי את שם קדשו

למערכת העלון הגיע הסיפור הבא:

שמעתי לעצתי, ואכן נדרתי סך מסוים ל'פעולת צדיק' באם אראה מזור למכתי:

מס' ימים טרם הניתוח, היה עלי לבצע שוב בדיקה. הרופאים הופתעו לגלות שהגידול נעלם לגמרי ולא נראה בכלל בבדיקה, וממילא לא נזקקתי לניתוח:

כמובן, שהודיתי לה' יתברך על חסדיו ונפלאותיו ושילמתי את נדרי ל'פעולת צדיק':

לפני כחצי שנה הלכתי להבדק אצל הרופא, ולדאבון לבי, גילו לי גידול במעיין:

נקבע לי תור לניתוח לתקופה מאוחרת יותר, והובהר לי כי גם אם הניתוח יצליח, אצטרך לחיות עם סוג של מכשיר שיחיה צמוד לגופי כל הזמן:

יום אחד יצא לי לשוחח עם אחד מחברי על מצבי, והלה יעץ לי לנדר ל'פעולת צדיק' באם אראה ישועות:

רוצים להיות שותפים בזיכוי הרבים, בהפצת תורה ומסורת, בהחזקת כולל אברכים ולומדי תורה, בהוצאת ספרי קודש לאור, בארגון בני הישיבות ועוד, חייגו לארגון "פעולת צדיק" 03-6780070. ניתן לתרום מכספי מעשר (אפשר לתרום גם בכרטיס אשראי/הוראת קבע - קוד מוסד להקמת הרשאה 08540/הפקדה לחשבון בבנק המזרחי סניף 669 מס' חשבון 187111)